

РЕШЕНИЕ

№ 17485

гр. София, 08.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 15.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **1711** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС.

Ищецът И. П. Д., ЕГН: [ЕГН], понастоящем в затвора в [населено място], твърди, че за периода 24.06.2021 г. – 20.12.2021 г. е бил задържан в ареста в [населено място] на бул. „Д-р Г.М. Д.“. Твърди, че там битовите условия са били недопустими, създаващи условия за нехуманно изтърпяване на наказанието. По конкретно посочва: липса на минимална жилищна площ в килията, хлебарки и дървеници, липса на медицинско обслужване. От посоченото претърпял неимуществени вреди. Ето защо, моли ответникът ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, адр. гр. С. 1309, [улица], като администрация, осигуряваща изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“ и задържането по наказателни производства, да бъде осъдена да му заплати обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 10 000 евро, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът оспорва изцяло исковете и моли да бъдат отхвърлени. Претендират деловодни разноски.

Контролиращата страна СГП поддържа становище за неоснователност на исковата молба.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК във вр. съ съответното прилагане на чл. 168 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

По иска по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС:

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от

свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на [чл. 3](#). Съгласно чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или уничително отношение. За нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Посочената разпоредба възпроизвежда и детайлизира разпоредбата на чл. 3 от Конвенция за правата на човека. Посочените норми, както и практиката на ЕСПЧ и националните съдилища, създават минимум хуманни стандарти, на които следва да отговаря изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“, както и задържането под стража. Нарушаването на тези стандарти обуславя отговорността на държавата за причинени имуществени и неимуществени вреди – арг. от чл. 284, ал. 1 и ал. 5 от ЗИНЗС. Съгласно чл. 205 от АПК ответник по иска е ГДИН, като администрация, осигуряваща изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“ и задържането по наказателни производства.

В конкретния случай ищецът твърди неимуществени вреди за периода 24.06.2021 г. – 20.12.2021 г. от задържането му в ареста в [населено място] на бул. „Д-р Г.М. Д.“. Видно от неоспореното становище на ответната администрация, приложено под л.л. №№ 38-40 от делото, ищецът е бил задържан в ареста и за периода, посочени в исковата молба. Ищецът твърди липса на минимална жилищна площ в килията, хлебарки, дървеници, липса на медицинско обслужване.

Относно установяване на факта на липса на минимална жилищна площ в килията, по делото не се събраха доказателства за липса на такава. Съгласно чл. 43, ал. 4 от ЗИНЗС, минималната площ от килията, която следва да се осигури на затворник е 4 кв.м. Този въпрос е обсъждан в Решение от 27.01.2015 г. на ЕСПЧ по делото на Н. и други срещу България, по жалби № 36925/2010 г., № 21487/2012 г., № 72893/2012 г., № 73196/2012 г., № 77718/2012 г. и № 9717/2013 г. ,Четвърто отделение, председател И. З.. Решението взема предвид необходимостта килията да се осигури с мебели, за да се осигури минимум битови условия за живот в нея, което задължение е уредено в чл. 21, ал. 1 от ППЗИНЗС, за да се приеме в решението, че критичният минимум от необходима жилищна площ е 3 кв.м. на затворник. Както се посочи, в конкретния случай са осигурени 3,50 кв.м. , при съобразено мебелиране и допълнителни помещения. В конкретния случай не се събраха доказателства, че минимумът за жилищна площ не е спасен.

Относно установяването на факта на хлебарки и дървеници в килията, по делото се представиха от ответника протоколи за извършена обработка на помещенията в ареста през процесния период – ежемесечни, срещу инсектициди /л.л. №№ 42-48/. Въобще наличието на хлебарки и дървеници в ареста не се оспорва от ответника, но той възразява за бездействие от своя страна. Затова представя цитираните ежемесечни протоколи за обработка на помещенията в ареста срещу инсектициди. В този смисъл, по тази точка съдът приема за установено по делото, че ответника не бездейства във връзка с наличието на инсектициди в килиите в ареста, напротив – точно обратното.

Неоснователни са възраженията на ищеца относно липса на медицинско обслужване в ареста. Под л.л. №№ 49-52 от делото са приложени, представените от ответника и неопровергани, медицинска справка, медицинско направление, както и декларация на ищеца за липса на претенции относно медицинското му обслужване през процесния период. В този смисъл, отново и тук съдът приема, че не е налице бездействие от страна на ответната администрация за

осигуряване на медицинско обслужване на ищеца. Ето защо, по това оплакване не са налице нарушения на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС.

В заключение следва да се посочи, че в конкретния случай не са налице нарушения на чл. 3 и чл. 43, ал. 4 от ЗИНЗС във вр. чл.чл. 19-24 от ППЗИНЗС, които определят битовите аспекти на изтърпяването на наказанието лишаване от свобода и минималните стандарти, които следва да се осигурят на лишените от свобода, за да се осигури задължителното хуманно отношение към тях. По-конкретно, осигурява се задължителните жилищна площ, обзавеждане, дневна светлина и проветряване, необходимото отопление, санитарни помещения, осигуряване на хигиена във връзка с баня и пране на дрехите, осигуряване на медицинско обслужване. Отклонения от тези критерии не се установиха по делото, напротив, установи се, че ответникът е полагал редовно грижи за осигуряване на минималните битови и здравни стандарти при задържането. Ето защо, дори и да е бил наличен фактът на инсектициди в килиите, то предвид полаганите усилия за отстраняването им, както и поради липсата на доказателства за размери по-големи от допустимите, то съдът приема, че в случая минимумите по чл. 3 от ЗИНЗС са спазени.

Предвид изложеното до тук съдът приема, че искът е изцяло неоснователен.

Особените правила на чл. 286 от ЗИНЗС не предвиждат присъждане на възнаграждение за юрисконсулт.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ изцяло иска с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, предявен от ищеца И. П. Д., ЕГН: [ЕГН], понастоящем в затвора в [населено място], за осъждане на ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, адр. гр. С. 1309, [улица] да му заплати сумата от 10 000 евро – обезщетение за неимуществени вреди за периода 24.06.2021 г. – 20.12.2021 г. в ареста в [населено място] на бул. „Д-р Г.М. Д.“.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред тричленен състав на АССГ, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.